

4.1.14

(טרח וכתב לה קרא) 18b → (גופא רב אמר) 17a

- (1) פה אמר ה' צבאות שאל נא את הכהנים תורה לאמר: הן ישא איש בשר קדש בקנף בגדו ונגע בכנפו אל הלחם ואל הנזיר ואל היין ואל שמן ואל כל מאכל היקדש ויענו הכהנים ויאמרו לא: ויאמר חגי אם יגע טמא נפש בכל אלה היטמא ויענו הכהנים ויאמרו יטמא: חגי ב, יא-יג
- (2) ויען חגי ויאמר כן העם הזה וכן הגוי הזה לפני נאם ה' וכן כל מעשה ידיהם ואשר יקריבו שם טמא הוא: חגי ב, יד
- (3) וכל כלי חרש אשר יפל מהם אל תוכו כל אשר בתוכו יטמא ואתו תשברו: ויקרא יא, לג
- (4) מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישקה בכל כלי יטמא: ויקרא יא, לד
- (5) וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם: ויקרא יא, לח

I. רביעי's juridical parable and the כהנים's answer

a. זב: the re: רביעי בקדש (see note on p. 12) (there are 4 food items in v. 1 – alluding to רביעי)

i. Error: re: טומאת שרץ (ר"נ) or טומאת מת (ר"נ) or שלישי (ר"נ) or רביעי (ר"נ) but not re: טומאת חגי

ii. Note: this is why חגי compared their behavior (really טמא) to the status of the nation (v. 2)

b. שמואל: the כהנים were correct; חגי had asked them about חמישי בקדש – add כנף בגדו to the 4 food items

i. Even though: their answer was correct, nonetheless their behavior was wrong → as if they offered בטומאה

II. Revisiting the text of ר' יוסי בן יעזר and ר' יוסי's testimony – בית מטבחיא (ר' version) or בית מטבחיא (לוי's version)

a. Note: ר' must agree with שמואל that משקים have מה"ת

b. And: ר' must agree with ר' version (מטבחיא); else, חגי's question would be equally valid re: ראשון לטומאה

i. Explicitly supporting each version

c. הלמ"מ) בית מטבחיא טומאת משקין דאורייתא excepts טומאת משקין דאורייתא

i. Challenge: if so, how can we infer anything from ר' יוסי בן יעזר's testimony?

ii. Challenge (רבינא לר"ש): ר' holds (ברייתא, above) that טומאת משקין דאורייתא, yet here he only finds טמא if in כלים

1. Answer: ר' refers not to location, but amount of water (only) which מה"ת is sufficient for טבילה

III. ר' יהודה's opinion re: טומאת משקין לטמא כלים (in ברייתא above – טומאת משקין are מטמא all, even כלים)

a. Challenge: ר' distinguishes (for impact of גב → תוך) between טומאת משקין vs. נטמא מחמת שרץ

b. Answer (ר' יהודה): ר' changed his mind (and limited טומאת משקין)

c. Answer2 (רבינא): distinction between נטמאו מחמת שרץ vs. נטמאו מחמת ידים

i. Rejection: if so, משנה would have stated that – rather, the first answer is correct

d. How far: did ר' יהודה "pull back"? to ר"ש or ר"מ (אוכל) or ר"מ (no טומאת משקין לטמא אחרים) or ר"מ (all)?

i. Proposed proof: ר' יהודה rules (contra חכמים) that an animal that drank חטאת מי חטאת is טמא

1. Question: perhaps ר' יהודה still allows for חמורה

a) Block: ר"ק maintains that the animal is טמא – that would mean חמורה

b) Answer: ר' יהודה is משנה – he only allows for טומאה קלה (like ר"ש)

2. Rejection (ר' אשי): טהרה isn't proof – in that case, the liquid is fetid and no longer מטמא

IV. ר' יוסי's opinion re: טומאת משקין לטמא אוכל

a. ר' יוסי was following his teacher, ר"ע, in interpreting יטמא → יטמא (others) per ר' יוסי

i. Texts: ר"ע interprets v. 3; ר' יוסי applies it to v. 4

ii. Cannot mean: to infect other liquids

1. פ. no precedent of object transmitting טומאה to similar object

2. דבינא. if it intended טומאת משקין, verse could have mixed them together

iii. Nor can it be: to infect כלים – a כלים infected by משקה isn't כלים in our case

1. Since: ר' יוסי would be inferred via ר"ק, can't extend to כלים because of limitation of דיו

iv. Examining the דרשה: יטמא must refer to infecting משקין, can't refer to כלים because of ר"ק

1. Also: must refer to משקין which are "receptive" to טומאה – as they need no הכשר (per v. 5)

a) Justification: ר"א that food is more stringent because it is מטמא משקין –

i. משקין חמורה that is קמ"ל

2. On each: טומאה מחמת שרץ and the other for טומאה מחמת כלי

a) Justification: if we only knew טומאת שרץ, ר"א that מחמת שרץ would make it כיוצא בו

i. And: we could have had only מחמת שרץ – but טרח וכתב לה קרא